

ΑΥΤΙΣΜΟΣ

«Ο **αυτισμός** αποτελεί μία βαριά, ισόβια αναπτυξιακή διαταραχή, η οποία εμποδίζει τα λεγόμενα αυτιστικά άτομα να κατανοούν σωστά όσα βλέπουν, ακούν και γενικά αισθάνονται. Αυτό, έχει ως αποτέλεσμα τα άτομα αυτά να αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα στις κοινωνικές σχέσεις, την επικοινωνία και τη συμπεριφορά τους. Είναι μία εκ γενετής διαταραχή του **εγκεφάλου**, που επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο ο εγκέφαλος αντιλαμβάνεται και χρησιμοποιεί τις πληροφορίες. Για τον αυτισμό δεν υπάρχει ουσιαστική θεραπεία, αν και γίνονται πολλές προσπάθειες κυρίως προς την κατεύθυνση της εκπαίδευσης για τον έλεγχο των συμπτωμάτων. Σήμερα, ο αυτισμός παρατηρείται σε ένα με δύο ανά 1.000 παιδιά (επιπολασμός 1.5 στα χίλια), αν και τα αναφερόμενα περιστατικά αυξάνονται συνεχώς για άγνωστη αιτία. Αναφορικά με το φύλο υπερτερούν κατά πολύ τα αγόρια (τέσσερα αγόρια ανά ένα κορίτσι), ενώ εκδηλώνεται σε ίση αναλογία σε όλες τις κοινωνικο-οικονομικές τάξεις. Στην Ελλάδα εκτιμάται ότι υπάρχουν περί τα 40.000 - 50.000 αυτιστικά άτομα (τα περισσότερα παιδιά). Τα αίτια του αυτισμού δεν είναι ακόμη γνωστά, αν και πιθανολογούνται διάφοροι περιβαλλοντικοί και γενετικοί παράγοντες»¹.

Ο Αυτισμός είναι σύνδρομο. Είναι το αποτέλεσμα αρκετών διαφορετικών διαταραχών που περιλαμβάνουν ταυτόχρονα κοινωνικά, γλωσσικά και νευρολογικά προβλήματα. Σύμφωνα με τα **διεθνή κριτήρια του D.S.M III ή της I.C.D-10** ο αυτισμός ανήκει στις **ΣΟΒΑΡΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ (P.D.D)** όπως τα σύνδρομα **Rett** ή **Asperger**.

Χαρακτηρίζεται από:

- δυσκολίες στις κοινωνικές σχέσεις
- δυσκολίες στην ανάπτυξη της φαντασίας και του παιχνιδιού
- δυσκολίες στην **ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ** λεκτική και μη λεκτική

Επίσης συνυπάρχουν :

- παράξενες συμπεριφορές
- διαταραχές προσοχής
- διαταραχές μυϊκού τόνου
- διαταραχές αισθητηριακής αντίληψης βλέπουν αλλά δεν κοιτάζουν ακούν συνήθως αλλά συμπεριφέρονται σαν κωφά

Ο Αυτισμός ΔΙΑΦΕΡΕΙ από:

- την πνευματική καθυστέρηση
- τις ειδικές διαταραχές της εξέλιξης
- την παιδική ψύχωση ή σχιζοφρένεια

---

¹ **Βικιπαίδεια**

Ο Αυτισμός μπορεί να ΣΥΝΥΠΑΡΧΕΙ με:

- την φαινυλκετονουρία
- την οζώδη σκλήρυνση
- τις λοιμώξεις ή εγκεφαλίτιδες από ιούς
- το σύνδρομο του Landau-Kleffner
- το σύνδρομο του Wilian
- το σύνδρομο του Angelman
- το σύνδρομο του Prader-Wili
- το σύνδρομο του Tourette
-

Πρώιμες ενδείξεις Αυτισμού:

- Αδιαφορία σε ακουστικά ή οπτικά ερεθίσματα
- Τα μωρά είναι πάρα πολύ ήρεμα ή πάρα πολύ ανήσυχα
- Διαταραχές ύπνου και σίτισης
- Μωρά που δεν προσαρμόζονται στην αγκαλιά
- Παράξενα παιχνίδια με τα χέρια
- Στερεότυπες κινήσεις σώματος
- Παράξενα παιχνίδια με τα αντικείμενα
- Αδιαφορία για τα άτομα που το περιβάλλουν, ή ενδιαφέρον για το φως, τη μουσική Μωρά παθητικά ή υπερτονικά
- Στους 8 μήνες δεν κατανοούν, δεν δείχνουν με το δάχτυλο
- Συχνά παρουσιάζουν αυτοεπιθετικότητα
- Απουσία ομιλίας ή της εξέλιξης της, ή ηχολαλητική ή και παλινδρόμηση
- Γενικά σοβαρές διαταραχές της επικοινωνίας

Ο Αυτισμός:

στην Λανθάνουσα φάση

στην Εφηβεία

στην Ενηλικίωση

Σχολική ηλικία:

- Σχετική βελτίωση των διαταραχών συμπεριφοράς, ιδιαίτερα της υπερκινητικότητας. Απόκτηση ορισμένων γνώσεων
- Αντίδραση σε αλλαγές (χώρου, προσώπων, αντικειμένων)
- Οι ήπιες μορφές μοιάζουν με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες

Εφηβεία:

- Αρνητική συμπεριφορά ή απάθεια
- Έντονη σεξουαλική συμπεριφορά
- Επιληπτικές κρίσεις (30%)

Ενηλικίωση:

- Η πλειοψηφία των αυτιστικών παιδιών γίνονται Αυτιστικοί Ενήλικες
- Στο 70% συνυπάρχει πνευματική καθυστέρηση.
- Σε μικρό ποσοστό έχουν φυσιολογική νοημοσύνη ή παρουσιάζουν εξειδικευμένες ικανότητες π.χ. μουσική, ζωγραφική

Πιθανά Αίτια του Αυτισμού:

- διαταραχές του μεταβολισμού των εγκεφαλικών
- κυττάρων (αύξηση της γλυκόζης) βιοχημικές διαταραχές σε επίπεδα νευροδιαβιβαστών (ντοπαμίνης και παράγωγων, ιδιαίτερα της σεροτονίνης)
  - μειωμένη κυκλοφορία αίματος σε ορισμένες περιοχές του εγκεφάλου (αριστερά)
  - δυσλειτουργία της παρεγκεφαλίδας, της μετωπιαίας ή προμετωπιαίας περιοχής
  - τραυματισμοί εγκεφάλου, ανοξία ενδοκρινολογικά αίτια (αύξηση τεστοστερόνης) ιοί όπως έρπης, της ερυθράς, κυτταρομεγαλιός
  - γενετικά αίτια - χρωμοσωμικές ατυπίες (εύθραυστο χ)
  - δυσλειτουργία του ανοσοποιητικού συστήματος (ευαισθησία σε μολύνσεις π.χ. μύκητες, candida, albicans, κλωστοβακτηρίδια)
  - δυσαπορόφηση τροφίμων, έλλειψη ενζύμων παραγωγή τοξικών ουσιών από μύκητες στο έντερο, όπως της καζείνης και γλουτεΐνης

Ο Αυτισμός (προς το παρόν) ΔΕ ΘΕΡΑΠΕΥΕΤΑΙ

- Η κληρονομικότητα παίζει κάποιο ρόλο
- Προγεννητική διάγνωση δεν είναι δυνατή έως σήμερα
- Το αυτιστικό παιδί θα γίνει αυτιστικός ενήλικας
- Έχει τεράστια σημασία η Έγκαιρη Διάγνωση του Αυτισμού και
- η Έγκαιρη ΕΙΔΙΚΗ Εκπαιδευτική Αντιμετώπιση

Αντιμετώπιση του Αυτισμού:

- φαρμακευτική: Μόνο συμπτωματική
- « διατροφικά πρόσθετα όπως **inositol**, **B6** με **Mg**
- A** τροφικές δίαιτες
- « ψυχοθεραπευτική στήριξη (ενημέρωση γονέων)
- « Θεραπείες ανάλυσης συμπεριφοράς π.χ. μέθοδος **A.B.A**
- « **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ** με την συνεργασία των Γονέων μετά από αξιολόγηση των δυνατοτήτων του παιδιού, γίνεται εφαρμογή της μεθόδου **TEACCH**

Μέθοδος TEACCH:

- A** δόμηση του χώρου
- « δόμηση του χρόνου
- « δυνατότητες εναλλακτικής επικοινωνίας
- « οπτικοποίηση της επικοινωνίας
- « αξιολόγηση της προόδου
- « εξατομικευμένα προγράμματα
- « ειδική εκπαίδευση του προσωπικού
- « εκπαίδευση και συμμετοχή των **ΓΟΝΕΩΝ** στο πρόγραμμα²

Ενδιαφέρουσες διευθύνσεις:

Μονάδα Αυτιστικού Ατόμου "ΕΛΠΙΔΑ"

Ωραιόκαστρο Θεσσαλονίκης Τ.Κ 570 13 - Τ.Θ
48

Τηλ.: 231/696460 - fax.: 231/696460
697614

Κέντρο Αυτισμού "Αχτίδα": <http://www.ahtida.gr/Profile.asp>

² **Χίτογλου –Αντωνιάδου:** παιδοψυχίατρος, επίκουρη Καθηγήτρια στο Α.Π.Θ κι επιστημονική υπεύθυνη στη μονάδα Αυτιστικού Ατόμου "Ελπίδα"